

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

Rješenje
po Zahtjevu privrednog subjekta Telemach d.o.o. Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo
protiv privrednog subjekata Telekom Srbija a.d. Takovska 2, 11000 Beograd, Republika
Srbija i Javne medijske ustanove Radio Televizija Srbije, Takovska 10, 11000 Beograd,
Republika Srbija

Sarajevo,
novembar, 2024. godine

Broj: UP-02-26-3-037-162/20**Sarajevo, 07.11.2024. godine**

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (1), a u vezi sa članom 4. stav (1) i člana 10. stav (2) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09), člana 105. Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), u postupku pokrenutom po Zahtjevu za pokretanje postupka privrednog subjekta Telemach BH d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, broj: UP-02-26-3-037-1/20 od 07.12.2020. godine, zastupan po punomoćniku, advokatu Neveni Tomić Lučić, Ivana Frane Jukića 9, 78000 Banja Luka protiv privrednog subjekta Telekom Srbija a.d. Takovska 2, 11000 Beograd, Republika Srbija i Javne medijske ustanove Radio Televizija Srbije, Takovska 10, 11000 Beograd, Republika Srbija zbog sprečavanja, ograničavanja i narušavanja tržišne konkurencije u smislu člana 4. stav (1) tač. b) i d) i zloupotrebe dominantnog položaja iz člana 10. stav (2) tač. a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji, na 16. (šesnaestoj) sjednici održanoj dana 07.11.2024. godine, je donijelo

RJEŠENJE

1. Odbija se Zahtjev privrednog subjekata Telemach BH d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina podnesen protiv privrednog subjekata Telekom Srbija a.d. Takovska 2, 11000 Beograd, Republika Srbija radi utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja, iz člana 10. stav (2) tač. a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji, na tržištu distribucije medijskih sadržaja RTS kanala putem KDS, DTH i IPTV platforme na tržištu Bosne i Hercegovine, kao neosnovan.
2. Odbija se Zahtjev privrednog subjekata Telemach BH d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina podnesen protiv privrednog subjekata Telekom Srbija a.d. Takovska 2, 11000 Beograd, Republika Srbija radi utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja iz člana 10. stav (2) tač. a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji, na tržištu distribucije medijskih sadržaja RTS kanala putem OTT platforme, kao neosnovan.
3. Odbija se Zahtjev privrednog subjekata Telemach BH d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina podnesen protiv privrednog subjekata Javne medijske ustanove Radio Televizija Srbije, Takovska 10, 11000 Beograd, Republika Srbija radi utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja iz člana 10. stav (2) tač. a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji, na tržištu distribucije medijskih sadržaja RTS kanala putem OTT platforme, kao neosnovan.
4. Odbija se Zahtjev privrednog subjekata Telemach BH d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina podnesen protiv privrednog subjekata Telekom Srbija a.d. Takovska 2, 11000 Beograd, Republika Srbija i Javne medijske ustanove Radio Televizija Srbije, Takovska 10, 11000 Beograd, Republika Srbija radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma, iz člana 4. stav (1) tač. b) i d) Zakona o konkurenciji, na tržištu distribucije medijskih sadržaja RTS kanala putem KDS, DTH i IPTV platforme i tržištu distribucije medijskih sadržaja RTS kanala putem OTT platforme kao neosnovan.
5. Obavezuje se privredni subjekat Telemach BH d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina da privrednom subjektu Telekom Srbija a.d.

Takovska 2, 11000 Beograd, Republika Srbija isplati iznos od 480,00KM, na ime troškova postupka, u roku od 8 (osam) dana od dana prijema ovog Rješenja.

6. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u „Službenom glasniku BiH“, službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Ovim Rješenjem izvršava se presuda Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 3 U 041673 22 U od 24.10.2023. godine, kojom se tužba tužioca Telemach BH d.o.o., Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina uvažava, a predmet vraća Konkurencijskom vijeću Bosne i Hercegovine na ponovno rješavanje.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je, dana 07.12.2020. godine, zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka pod brojem: UP-02-26-3-037-1/20 privrednog subjekta Telemach BH d.o.o., Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: Podnosilac zahtjeva ili Telemach) zastupan po punomoćnicima, advokatima Neveni Tomić Lučić, Ivana Frane Jukića 9, 78000 Banja Luka i Nihadu Sijerčiću, Fra Anđela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo protiv privrednog subjekata Telekom Srbija a.d. Takovska 2, 11000 Beograd, Republika Srbija (u daljem tekstu: Telekom Srbija) i Javne medijske ustanove Radio Televizija Srbije, Takovska 10, 11000 Beograd, Republika Srbija (u daljem tekstu: RTS) radi utvrđivanja i sankcionisanja povrede konkurencije koja ima efekte na tržištu proizvodnje i emitovanja televizijskih kanala, odnosno na maloprodajnom tržištu distribucije medijskih sadržaja na teritoriji entiteta Republika Srpska, zbog sprečavanja, ograničavanja i narušavanja tržišne konkurencije u smislu člana 4. stav 1. tač b) i d) i člana 10. stav 2. tačka a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljem tekstu: Zakon).

Uvidom u podneseni Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da isti nije kompletan i uredan, u smislu člana 28. Zakona, te je zatražilo dopunu istog aktom broj: UP-02-26-3-037-2/20 od 29.12.2020. godine i aktom broj: UP-02-26-3-037-4/20.

Podnosilac Zahtjeva je dostavio tražene podatke i dokumentaciju podneskom zaprimljenim pod brojem: UP-02-26-3-037-3/20 dana 21.01.2021. godine i podneskom zaprimljenim pod brojem: UP-02-26-3-037-5/20 dana 03.02.2021. godine.

Kompletiranjem Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je Podnosiocu zahtjeva izdalo Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva, u smislu člana 28. stav (3) Zakona, broj: UP-02-26-3-037-7/20 od 12.03.2021. godine, te istu dostavilo Podnosiocu zahtjeva aktom broj: UP-02-26-3-037-8/20.

1. Stranke u postupku

Stranke u postupku su privredni subjekat Telemach BH d.o.o. Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, privredni subjekat Telekom Srbija a.d. Takovska 2, 11000 Beograd, Republika Srbija i Javna medijska ustanova Radio Televizija Srbije, Takovska 10, 11000 Beograd, Republika Srbija.

1.1. Privredni subjekat Telemach BH d.o.o., Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo, Bosna Hercegovina

Privredni subjekat Telemach društvo za pružanje usluga u oblasti telekomunikacija d.o.o. Sarajevo, ul. Džemala Bijedića br. 216., Sarajevo, Bosna i Hercegovina, registrovan je kod Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem: 65-01-0620-08. Njegov osnivač je Bosnia Broadband S.a.r.l. iz Luksemburga, Rue de Rollingergrund, L- 2440 Luksemburg.

Privredni subjekt Telemach je privredno društvo koje je aktivno u pružanju telekomunikacijskih usluga. Jedan je od telekomunikacijskih operatora u Bosni i Hercegovini koji distribuira medijski sadržaj preko kablovske tehničke platforme i pruža usluge pristupa internetu i povezane usluge kao i usluge fiksne telefonije pretplatnicima.

1.2. Privredni subjekat Telekom Srbija a.d. Takovska 2, 11000 Beograd, Republika Srbija

Privredni subjekat Telekom Srbija a.d., Takovska br. 2, 11000 Beograd, Republika Srbija, upisan je pod matičnim brojem: 17162543 kod Agencije za privredne registre Republike Srbije, je akcionarsko društvo čiji se upisani, autorizovani, izdati i uplaćeni akcijski kapital sastoji od 1.000.000.000 običnih akcija, od kog broja se 58,10% nalazi u vlasništvu Republike Srbije, 20,00% u sopstvenom vlasništvu, a preostali broj u vlasništvu manjinskih akcionara.

Osnovna djelatnost Telekom Srbija je pružanje telekomunikacionih usluga, od kojih su najznačajnije usluge domaćeg i međunarodnog telefonskog saobraćaja, fiksne telefonske usluge, tranzitiranje saobraćaja, prenos podataka, zakup linija, usluge na cijelom mrežnom području, dodatne usluge u oblasti mobilne telefonije, internet i multimedijalne usluge.

Povezana društva privrednog subjekta Telekom Srbija u Bosni i Hercegovini su privredni subjekti Mtel a.d. Banja Luka, Vuka Karadžića 2, 78000 Banja Luka, Logosoft d.o.o. Sarajevo, Igmanska 9, 71000 Sarajevo, Blicnet d.o.o. Banja Luka, Majke Jugovića 25, 78000 Banja Luka, Telrad Net d.o.o. Bijeljina, Hase br.1, Hase, 76300 Bijeljina, Elta kabel d.o.o. Doboj, Dobojske brigade bb, 74000 Doboj i FINANC d.o.o. za trgovinu i usluge Banja Luka, Ulica Dunavska broj 1c, 78000 Banja Luka.

1.3. Javna medijska ustanova Radio Televizija Srbije, Takovska 10, 11000 Beograd, Republika Srbija –RTS

RTS, sa registrovanim sjedištem na adresi ul. Takovska br. 10, 11000 Beograd, Republika Srbija registrovan je u Privrednom sudu u Beogradu pod matičnim brojem: 17644661. RTS je javni medijski servis u smislu Zakona o javnim medijskim servisima („Službeni glasnik RS“, br. 83/2014, 103/2015 i 08/2016), nezavisan i samostalan pravni subjekt koji, u skladu sa članom 2. stav 1. Zakona o javnim medijskim servisima, obavljanjem svoje osnovne djelatnosti, omogućava ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja, i pruža opšte i sveobuhvatne medijske usluge koje podrazumevaju informativne, obrazovne, kulturne i zabavne sadržaje namjenjene svim dijelovima društva.

2. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je u toku postupka primijenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta („Službeni glasnik BiH“, br.18/06 i 34/10) i odredbe Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“ br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16) (u daljem tekstu: ZUP), u smislu člana 26. Zakona.

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njegovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine s druge strane („Službeni glasnik BiH – međunarodni ugovori“ br. 10/08 - u daljem tekstu: Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju) odredba čl. 71. o primjeni kriterija i pravne stečevine Evropske unije, te člana 43. stav (1) Zakona, omogućuju Konkurencijskom vijeću u svrhu ocjene datog slučaja, da se može koristiti sudskom praksom Evropskog suda pravde i odlukama Evropske komisije.

3. Postupak po Zahtjevu za pokretanje postupka

U svom Zahtjevu, Podnosilac zahtjeva, opisuje činjenično stanje i okolnosti, te prilaže dokaze za koje smatra da potkrepljuju navedeno, a koje su razlog za podnošenje Zahtjeva, te u bitnom, navodi sljedeće:

- (..)¹;
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);

Na osnovu gore navedenog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da povrede Zakona, na koje Podnosilac zahtjeva ukazuje, nije moguće utvrditi bez provođenja postupka, te je u skladu sa članom 32. stav (2) Zakona, na 84. (osamdesetčetvrtoj) sjednici održanoj dana 12.03.2021. godine donijelo Zaključak o pokretanju postupka broj: UP-02-26-3-037-9/20 (u daljem tekstu: Zaključak).

Konkurencijsko vijeće je dostavilo Zaključak Podnosiocu zahtjeva, aktom broj: UP-02-26-3-037-13/20 dana 15.03.2021. godine.

¹ (..)* - Podatak predstavlja poslovnu tajnu

Konkurencijsko vijeće je, u skladu sa članom 33. stav (1) Zakona, dana 15.03.2021. godine Zahtjev i Zaključak na odgovor protivnim stranama u postupku: Telekomu Srbije aktom broj: UP-02-26-3-037-14/20 i RTS-u aktom broj: UP-02-26-3-037-15/20.

Privredni subjekt RTS je dana 23.04.2021. godine, aktom zaprimljenim pod brojem: UP-02-26-3-037-17/20 dostavio svoj odgovor na predmetni Zaključak u kojem se, u bitnom, navodi sljedeće:

- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);

S obzirom da je privredni subjekt RTS u svom naprijed navedenom dostavljenom odgovoru na Zaključak naveo da je Zahtjev za pokretanje postupka dostavljen nepotpun, odnosno da sadrži samo neparne stranice, Konkurencijsko vijeće je, uz napomenu da je isti dostavljen i u elektronskoj verziji (CD), aktom broj: UP-02-26-3-037-19/20 od 29.04.2021. godine, ponovo dostavio Zahtjev privrednog subjekta Telemach d.o.o.

Privredni subjekt Telekom Srbije je, dana 20.04.2021. godine, aktom zaprimljenim pod brojem: UP-02-26-3-037-18/20, putem punomoćnika Branka Marića i Ezmane Turković, advokata iz Sarajeva - MARIĆ&Co Advokatsko društvo sa ograničenom odgovornošću, Mehmeda Spahe 26, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, dostavio svoj odgovor na predmetni Zaključak, u kojem navodi sljedeće:

[illegible]

- [illegible]

[illegible]

- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- članom 4. stav (3) Zakona propisano je da sporazumi nisu zabranjeni ako doprinose unaprijeđenju proizvodnje ili distribucije robe i/ili usluga unutar BiH, ili promociji tehničkog i ekonomskog razvoja, pri čemu potrošačima omogućavaju pravičan udio koristi koja iz njih proizilazi, a koji: a) nameću samo ograničenja neophodna za postizanje ciljeva i b) ne omogućavaju isključivanje konkurencije u bitnom dijelu predmetnih proizvoda ili usluga.

- (...);
- Odluka o vertikalnim sporazumima utvrđuje (i) grupno izuzeće sporazuma između privrednih subjekata koji djeluju na različitim nivoima proizvodnje, odnosno distribucije, (ii) ograničenja ili uslove koje takvi sporazumi mogu, odnosno moraju sadržavati, kao i ostale uslove u skladu sa članom 7. Zakona;
- članom 2. Odluke o vertikalnim sporazumima propisano je da vertikalni sporazumi obuhvataju sporazume ili zajedničko djelovanje između dva ili više privrednih subjekata koji djeluju na različitim nivoima proizvodnje odnosno distribucije, a odnose se na uslove pod kojima privredni subjekti mogu kupovati, prodavati ili preprodavati određene proizvode ili usluge;
- članom 3. tačka a) Odluke o vertikalnim sporazumima propisano je, između ostalog, da se grupno izuzeće primijenjuje na sporazume iz člana 7 stav 1 tačka b) Zakona, odnosno na sporazume o isključivoj distribuciji kojima se dobavljač obavezuje na prodaju proizvoda i/ili usluga koji su predmet sporazuma samo jednom odabranom distributeru na određenoj teritoriji;
- član 11. Odluke o vertikalnim sporazumima utvrđuje gornju granicu tržišnog udjela do koje se primenjuje grupno izuzeće za vertikalne sporazume. Naime, grupno izuzeće za sporazume utvrđene u članovima 3. i 4. Odluke o vertikalnim sporazumima se primijenjuju pod uslovom da tržišni udio dobavljača nije veći od 30% na relevantnom tržištu, na kojem prodaje proizvode i/ili usluge koje su predmet sporazuma;
- (...);
- Telekom predlaže Vijeću da donese rješenje kojim se odbija zahtjev privrednog subjekta Telemach d.o.o. Sarajevo, podniet protiv privrednog subjekta Telekom Srbija a.d. Beograd, Takovska 2, 11000 Beograd, Republika Srbija i Javne medijske ustanove Radio Televizija Srbije, Takovska 10, 11000 Beograd, Republika Srbija zbog sprječavanja, ograničavanja i narušavanja tržišne konkurencije u smislu člana 4 stav (1) tačka b) i d) i člana 10 stav (2) tačka a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), kao neosnovan.

Podnosiocu zahtjeva su dostavljeni podnesci, odnosno odgovori suprotnih strana u postupku, aktom broj: UP-02-26-3-037-20/20 od 11.05.2021. godine, uz zahtjev za izjašnjenje na iste (posebno u smislu istaknutih prigovora da je Zahtjevom za pokretanje postupka narušen princip litispendencije).

Privrednom subjektu Telekom Srbije je dana, aktom broj: UP-02-26-3-037-21/20, upućen zahtjev za dostavom podataka i dokumentacije, te je dostavljen odgovor privrednog subjekta RTS na Zaključak, odnosno aktom broj: UP-02-26-3-037-22/20 od 11.05.2021. godine, privrednom subjektu RTS je dostavljen odgovor privrednog subjekta Telekom Srbija na predmetni Zaključak.

U odnosu na naprijed navedene odgovore privrednih subjekata Telekom Srbija i RTS-a na Zaključak broj: UP-02-26-3-037-9/20 od 12.03.2021. godine, Podnosilac zahtjeva je, dana 31.05.2021. godine pod brojem: UP-02-26-3-037-28/20, dostavio svoje očitovanje na iste u vezi sa prigovorima litis pendencije, u kojima navodi sljedeće:

(..)

Naprijed navedeno izjašnjenje privrednog subjekta Telekom Srbija uručeno je ostalim strankama u postupku tokom održavanja usmene rasprave, dana 13.07.2021. godine, što je i konstatovano u Zapisniku sa usmene rasprave, broj: UP-02-26-3-037- 39/20.

Konkurencijsko vijeće je na 88. (osamdesetosmoj) sjednici održanoj dana 31.05.2021. godine donijelo Zaključak o produženju roka za donošenje konačnog rješenja, pod brojem: UP-02-26-3-037-29/20, u skladu sa članom 41. stav (2) Zakona o konkurenciji, s obzirom da je prema stanju spisa procijenjeno da Konkurencijsko vijeće neće biti u mogućnosti donijeti konačno rješenje, u rokovima propisanim članom 41. stav (2) tačke a) i c) Zakona o konkurenciji, jer je za utvrđivanje činjeničnog stanja i ocjenu dokaza bilo neophodno prikupiti dodatne podatke i dokumentaciju, te izvršiti analize istih.

Zaključak o produženju roka za donošenje rješenja je dostavljen strankama u postupku dana 31.05.2021. godine, aktima br. UP-02-26-3-037- 30/20, UP-02-26-3-037- 31/20 i UP-02-26-3-037- 32/20.

Konkurencijsko vijeće je u daljem toku postupka, aktom broj: UP-02-26-3-037- 21/20 od dana 11.05.2021. godine, aktom broj: UP-02-26-3-037- 43/20 od 21.07.2021. godine, aktom broj: UP-02-26-3-037-58/20 od 13.08.2021. godine, aktom broj: UP-02-26-3-037-58/20 od 13.08.2021. godine, aktom broj: UP-02-26-3-037-70/20 od 16.09.2021. godine i aktom broj: UP-02-26-3-037-72/20 od 23.09.2021. godine privrednom subjektu Telekom Srbija uputilo zahtjeve za dostavom relevantnih podataka i dokumentacije, a koje je isti dostavio podneskom broj: UP-02-26-3-037-24/20 od 20.05.2021. godine, podneskom broj: UP-02-26-3-037-52/20 od 11.08.2021. godine, podneskom broj: UP-02-26-3-037-60/20 od 23.08.2021. godine, podneskom broj: UP-02-26-3-037-71/20 od 17.09.2021. godine, podneskom broj: UP-03-26-3-037-73/20 od 24.09.2021. godine i podneskom broj: UP-02-26-3-037-75/20 od 27.09.2021. godine, odnosno RTS-u je dostavljen zahtjevom za dostavom relevantnih podataka, aktom broj: aktom broj: UP-02-26-3-037-56/20 dana 13.08.2021. godine, na koji je dostavljen odgovor podneskom zaprimljenim pod brojem: UP-02-26-3-037- 61/20 od 27.08.2021. godine.

(..).

(..)

(..)

(..)

(..).

(..).

(..)

(..).

(..).

Naprijed navedeni Nalaz i mišljenje, koji je dostavio Telekom Srbije, upućen je Podnosiocu zahtjeva aktom broj: UP-02-26-3-037-77/20 dana 28.09.2021. godine.

(..).

(..)

(..)

Naprijed navedeni podnesci Podnosioca zahtjeva upućeni su privrednom subjektu Telekom Srbija aktom broj: UP-02-26-3-037-83/20 dana 07.10.2021. godine.

Dana 08.09.2021. godine, punomoćnik privrednog subjekta Telekom Srbije je podnio zahtjev za uvid u spis, na koji je odgovoreno aktom broj: UP-02-26-3-037-66/20 od 09.09.2021. godine koji je izvršen dana 13.09.2021. godine i o kojem je sačinjena službena zabilješka broj: UP-02-26-3-037-67/20.

4. Prikupljanje podataka od trećih osoba

U toku postupka radi utvrđivanja svih mjerodavnih činjenica, u smislu člana 35. stav (1) tačke a) i c) Zakona, Konkurencijsko vijeće je prikupljalo podatke i dokumentaciju i od drugih tijela /institucija koje nisu stranke u postupku.

Konkurencijsko vijeće se obratilo agenciji Audience Measurement d.o.o. Sarajevo, kao jedinoj ovlaštenoj agenciji od strane Instituta za standardizaciju i mjeriteljstvo za mjerenje gledanosti tv kanala u BiH, sa zahtjevom broj: UP-02-26-3-037-23/20 od 17.05.2021. godine o dostavi podataka u vezi gledanosti RTS kanala.

Agencija Audience Measurement d.o.o. Sarajevo je dostavila odgovor zaprimljen pod brojem: UP-02-26-3-037-27/20 od 25.05.2021. godine u kojem navode da, iako se bave istraživanjem gledanosti tv stanica, ne rade monitoring niti mjerenje svih tv stanica koje su dostupne gledaocima u Bosni i Hercegovini, odnosno da rade monitoring i mjerenje tv stanica koje su klijenti, prilikom čega RTS ne predstavlja klijenta, te s tim u vezi ne posjeduju tražene podatke.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je zatražilo od Regulatorne agencije za komunikacije (u daljem tekstu: RAK ili Agencija), aktom broj: UP-02-26-3-037-40/20 od 14.07.2021. godine podatke odnosno objašnjenje koji se odnose na OTT tehnologiju, te aktom broj: UP-02-26-3-037-42/20 od 21.07.2021. godine, kojim se traže podaci o privrednim subjektima, odnosno operaterima koji djeluju na tržištu Bosne i Hercegovine i entiteta, kao distributeri medijskog (TV) sadržaja, uz navođenje broja korisnika u odnosu na te operatere.

RAK je, aktom zaprimljenim pod brojem: UP-02-26-3-037-41/20 od 21.07.2021. godine, između ostalog, naveo da usluga pružanja distribucije putem otvorenog interneta odnosno OTT tehnologije trenutno nije regulisana pravilima Agencije, uz kratko objašnjenje tehničkih karakteristika ovih usluga, dok je aktom broj: UP-02-26-3-037-51/20 od 09.08.2021. godine dostavljen pregled broja pretplatnika po operaterima za teritoriju cijele Bosne i Hercegovine, za 2020. godinu, bez obzira u kojim opštinama ili entitetu vrše distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija.

5. Usmena rasprava održana dana 13.07.2021. godine

U daljem toku postupka, budući da se radi o postupku stranaka sa suprotnim interesima, Konkurencijsko vijeće je zakazalo usmenu raspravu, u skladu sa članom 39. Zakona, za dan 13.07.2021. godine (pozivi poslani dana 31.05.2021. godine - Podnosiocu zahtjeva aktom broj: UP-02-26-3-037-33/20, Telekomu Srbije aktom broj: UP-02-26-3-037-35/20 i RTS-u aktom broj: UP-02-26-3-037-34/20).

Usmena rasprava je održana dana 13.07.2021. godine, na kojoj su prisustvovali ovlašteni punomoćnici Podnosioca zahtjeva - advokati Nevena Tomić Lučić i Nihad Sijerčić, uz stručnog pomagača Bojana Vučkovića, ovlašteni punomoćnici privrednog subjekta Telekom Srbije – advokat Ezmana Turković i direktorica Sektora za regulatorno pravni okvir Telekoma Srbije, Aleksandra Sudar Petrović, uz stručne pomagače Bogdana Gecića i Vuka Lekovića i ovlašteni punomoćnik RTS-a - Desanka Parteničević, zaposlenica u RTS, uz stručnog pomagača Slobodana Kremenjaka (punomoći priložene u prethodnom dijelu postupka, te na usmenoj raspravi).

Punomoćnici Podnosioca zahtjeva su istakli da ostaju pri navodima iz Zahtjeva, jednako kao i punomoćnici suprotnih strana u postupku, koji su izjavili da u cjelosti ostaju kod navoda iz očitovanja na Zaključak i Zahtjev (Zapisnik sa usmene rasprave - akt broj: UP-02-26-2-037-39/20), isti su dali dodatna pojašnjenja, odgovorili na postavljena pitanja, te raspravljali o predmetu postupka.

Tokom usmene rasprave voditelj postupka je pozvao sve tri stranke u postupku, da se pismeno izjasne na određene navode iznesene tokom usmene rasprave, odnosno da se dostave odgovori na pitanja koja je uputio voditelj postupka, uz obavezu dostavljanja relevantne dokumentacije, te je ostavljena mogućnost da se stranke izjasne o navodima suprotnih strana na određene navode iznesene u toku usmene rasprave. U skladu sa navedenim, Podnosilac zahtjeva je dana 23.07.2021. godine pod brojem: UP-02-26-3-037-44/20 dostavio svoje očitovanje na navode sa usmene rasprave i dotadašnja izjašnjenja suprotnih strana u postupku, privredni subjekt Telekom Srbije je podatke i dokumentaciju dostavio podneskom zaprimljenim pod brojem: UP-02-26-2-037-45/20 dana 23.07.2020. godine, kao i RTS koji je podnesak sa traženom dokumentacijom dostavio dana 27.07.2021. godine, zaprimljen pod brojem: UP-02-26-2-037-48/20.

Očitovanje privrednog subjekta Telemach na navode suprotnih strana u postupku, dostavljeno je privrednom subjektu Telekom Srbije i RTS-u, aktom broj: UP-02-26-2-037-49/20 od dana 30.07.2021. godine, odnosno aktom broj: UP-02-26-2-037-50/20 od dana 30.07.2021. godine, dok su izjašnjenja privrednog subjekta Telekom Srbija označena kao poslovna tajna, te ista nisu dostavljana strankama u postupku.

6. Presuda Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 3U 041673 22 U

Dana 24.10.2023. godine Sud Bosne i Hercegovine je donio presudu broj S1 3U 041673 22 U, kojom se uvažava osporeno rješenje Konkurencijskog vijeća doneseno u predmetnom postupku, broj: UP-02-26-3-86/20 od 11.10.2021. godine, te kojom se isto poništava i predmet vraća na ponovno rješavanje.

U preusdi se navodi, između ostalog, da je u prethodno provedenom postupku Podnosiocu zahteva onemogućeno da se izjasni od informacijama koje je privredni subjekt Telekom Srbija a.d. dostavio Konkurencijskom vijeću, te da predloži dokaze, a da nadležni organ ne može donijeti rješenje prije nego što stranci pruži mogućnost da se izjasni o činjenicama i okolnostima na kojima treba da se zasniva rješenje, a o kojima stranci nije bila data mogućnost da se izjasni. Iz naprijed navedenog razloga, ostale tužbene prigovore Sud BiH nije posebno obrazlagalo.

Presudom je nadalje naloženo Konkurencijskom vijeću da u ponovnom postupku ima istaknute prigovore Suda i otkloni uočene nedostatke, kao i da pravilno i potpuno utvrdi činjenično stanje, nakon čega će donijeti pravilnu i zakonitu odluku, uz prethodnu obavezu da Podnosiocu zahtjeva, kao tužitelju koji je uspio u upravnom sporu, nadoknadi troškove spora.

7. Dalji tok postupka i provođenje presude Suda BiH broj S1 3 U 041673 22 U

Dana 07.11.2023. godine pod brojem: UP-02-26-3-037-117/20, zaprimljen je podnesak punomoćnika privrednog subjekta Telekom Srbija kojim isti dostavlja svoje izjašnjenje na zaprimljenu presudu, te u kojem, u najkraćem ističe sljedeće: (..).

U istom podnesku privrednog subjekta Telekom Srbija a.d. se ističe da, (..).

Konkurencijsko vijeće je dana 13.11.2023.godine aktom broj: UP-02-26-3-037-119/20, upućenom privrednom subjektu Telekom Srbija a.d., a u vezi sa postupanjem po presudi Suda BiH broj: S1 3 U 041673 22 U od 24.10.2023. godine, pozvalo navedenog da se izjasni da li se podnesci privrednog subjekta Telekom Srbija, u prethodno provedenom postupku označeni kao poslovna tajna, mogu biti dostavljeni Podnosiocu zahtjeva na uvid i izjašnjenje.

Dana 20.11.2023. godine pod brojem UP-02-26-3-037-121/20 zaprimljeno je izjašnjenje privrednog subjekta Telekom Srbija a.d., u prilogu kojeg se dostavljene redigovane verzije podnesaka: UP-02-26-3-037-45/20 od 23.07.2021. godine, UP-02-26-3-037-59/20 od 20.08.2021. godine i UP-02-26-3-037-73/20 od 24.09.2021. godine, te koji se mogu dostaviti na uvid Podnosiocu zahtjeva.

Konkurencijsko vijeće je dana 23.11.2023. godine aktom broj: UP-02-26-3-037-123/20 Podnosiocu zahtjeva dostavio naprijed navedeni podnesak privrednog subjekta Telekom Srbija, koji sadrži redigovane podneske, a u svrhu postupanja po presudi Suda BiH broj: S1 3 U 041673 22 U od 24.10.2023. godine.

Podnosilac zahtjeva je dana 03.01.2024. godine dostavio svoje očitovanje podneskom zaprimljenim pod brojem: UP-02-26-3-037-124/20, u kojem se, između ostalog, navodi sljedeće:

(..).

Naprijed navedeno očitovanje Podnosioca zahtjeva dostavljeno je protivnim stranama u postupku, aktima br. UP-02-26-3-037-125/20 i UP-02-26-3-037-126/20 dana 15.01.2024. godine.

Konkurencijsko vijeće je, dana 24.01.2024. godine pod brojem: UP-02-26-3-037-127/20, zaprimilo izjašnjenje privrednog subjekta Telekom Srbija, u kojem se navodi sljedeće:

(..).

Naprijed navedeno izjašnjenje je dostavljeno Podnosiocu zahtjeva aktom broj: UP-02-26-3-037-128/20 dana 05.02.2024. godine.

Dana 14.03.2024. godine podneskom zaprimljenim pod brojem: UP-02-26-3-037-137/20, privredni subjekt Telekom Srbija je Konkurencijskom vijeću dostavio dodatne redigovane prethodno dostavljene podneske u postupku, koji mogu biti upućeni Podnosiocu zahtjeva, a koji su navedeni u podnescima Telekoma Srbije zaprimljenim pod br.: UP-02-26-3-037-121/20 i UP-02-26-3-037-127/20. Naprijed navedeni podnesci dostavljeni su Podnosiocu zahtjeva aktom broj: UP-02-26-3-037-138/20 od 18.03.2024. godine.

Konkurencijsko vijeće je dana 01.04.2024. godine pod brojem: UP-02-26-3-037-139/20 zaprimilo izjašnjenje Podnosioca zahtjeva na naprijed zaprimljene podneske. U izjašnjenju se, u najkraćem, navodi:

(..).

Naprijed navedeni podnesak dostavljen je ostalim stranama u postupku aktima br: UP-02-26-3-037-140/20 i UP-02-26-3-037-141/20 od dana 08.04.2024. godine

Dana 24.04.2024. godine pod brojem: UP-02-26-3-037-142/20 zaprimljen je podnesak privrednog subjekta Telekom Srbija a.d., kojim se dostavljaju dodatni odgovori na pitanja nakon održane usmene rasprave od 19.03.2024. godine i navode Podnosioca zahtjeva na istoj, te izjašnjenje na zaprimljeni podnesak Podnosioca zahtjeva. U podnesku privrednog subjekta Telekom Srbija se, u najbitnijem, navodi:

(..).

Naprijed navedeno izjašnjenje privrednog subjekta Telekom Srbija a.d. sa ostalim navodima i prilogima dostavljeno je u cjelosti ostalim stranama u postupku aktima br.: UP-02-26-3-037-143/20 i UP-02-26-3-037-144/20 od dana 26.04.2024. godine

Dana 06.05.2024. godine pod brojem: UP-02-26-3-037-145/20, zaprimljen je podnesak Podnosioca zahtjeva, kao izjašnjenje na prethodno dostavljeni podnesak privrednog subjekta Telekom Srbija. U istom se, u najkraćem, navodi:

(..).

Naprijed navedeni podnesak dostavlja je protivnim stranama u postupku aktima broj: UP-02-26-3-037-146/20 i UP-02-26-3-037-147/20 od dana 20.05.2024. godine.

Konkurencijsko vijeće je, u daljem toku postupka, zatražilo dostavu relevantnih podataka od privrednog subjekta Telekom Srbija a.d., aktom broj: UP-02-26-3-037-148/20 od 11.06.2024. godine, na koji je odgovoreno podneskom zaprimljenim pod brojem: UP-02-26-3-037-149/20 dana 27.06.2024. godine, i u kojem se navodi sljedeće:

(..).

Naprijed navedeni podnesak dostavljen je Podnosiocu zahtjeva podneskom broj: UP-02-26-3-037-150/20 od 03.07.2024. godine, a koji je dostavio svoje izjašnjenje na isti, podneskom zaprimljenim pod brojem: UP-02-26-3-037-151/20 dana 11.07.2024. godine, i u kojem se navodi sljedeće:

(..).

Dana 24.07.2024. godine, po zahtjevu privrednog subjekta Telemach BH, od strane punomoćnika istog je izvršen uvid u spis predmeta (zapisnik sačinjen pod brojem: UP-02-26-3-037-154/20), nakon čega je dana 24.09.2024. godine, po zahtjevu privrednog subjekta Telekom Srbija, od strane punomoćnika istog također izvršen uvid u spis predmeta (zapisnik sačinjen pod brojem: UP-02-26-3-037-158/20).

8. Usmena rasprava održana dana 19.03.2024.godine

Postupajući po presudi Suda BiH, Konkurencijsko vijeće je zakazalo usmenu raspravu za dan 05.03.2024. godine, u skladu sa članom 39. Zakona. Na istu nisu pristupili predstavnici Javne medijske ustanove RTS, a čiji je odgovor na prethodno upućeni poziv za usmenu raspravu zaprimljen dana 04.03.2024. godine pod brojem: UP-02-26-3-037-132/20, u kojem se navodi da usmenoj raspravi zakazanoj za dan 05.03.2024. godine neće niko pristupiti jer se po njihovom shvatanju ista odnosi na procesno pitanje primjene člana 38. Zakona o konkurenciji, a u odnosu na određene podneske privrednog subjekta Telekom Srbija a.d. U istom podnesku je upućena molba da se zakazana usmena rasprava, bez obzira na nedolazak predstavnika Javne medijske ustanove RTS, ne odgodi, odnosno da se ista održi i odluka donese na osnovu vlastitih saznanja, dostupnih podataka i dokumentacije, uz napomenu da Javna medijska ustanova RTS ne bi pristupila niti na sljedeću usmenu raspravu, ako bi ista bila zakazana u smislu odredbe člana 39. stav (5) Zakona o konkurenciji, te da u svemu ostaju kod dosadašnjih navoda, kako iz podnesaka, tako i usmene rasprave održane dana 13.07.2024. godine.

Nakon što je odgovorni član Konkurencijskog vijeća upoznao strane koje su pristupile zakazanoj usmenoj raspravi Konkurencijskog vijeća, sa stavom privrednog subjekta RTS, kao jedne od strana protiv koje je pokrenut predmetni postupak (punomoćnici Podnosioca zahtjeva i Telekoma Srbije), zakazana je nova usmena raspravu za dan 19.03.2024. godine, te su upućeni pozivi svim stranama u postupku.

Dana 19.03.2024. godine u prostorijama Konkurencijskog vijeća održana je zakazana usmena rasprava bez prisustva predstavnika Javne medijske ustanove RTS, imajući u vidu njihov naprijed navedni odgovor, odnosno održana je uz prisustvo punomoćnika Podnosioca zahtjeva Nihada Sijerčića, advokata iz Sarajeva, punomoćnika privrednog subjekta Telekom Srbija a.d. Ezmane Turković, advokata iz Sarajeva i stručnog pomagača za privredni subjekt Telekom Srbija a.d., Vuka Lekovića.

Punomoćnik Podnosioca zahtjeva je izjavio da ostaje kod svih navoda iznesenih u toku predmetnog postupka, uz posebnu napomenu da je Konkurencijsko vijeće u prvobitno provedenom postupku bilo pogrešno informirano od strane privrednog subjekta Telekom Srbija o cijelom nizu bitnih činjenica koje predstavljaju krucijalne dokaze postojanja povrede pravila konkurencije, na način da (..).

Tokom usmene rasprave voditelj postupka je pozvao stranke u postupku da se pismeno izjasne na određene navode suprotne strane iznesene tokom usmene rasprave. S tim u vezi, očitovanje privrednog subjekta Telemach na navode privrednog subjekta Telekom Srbija a.d. zaprimljeno dana 01.04.2024. godien pod brojem: UP-02-26-2-037-139/20, dostavljeno je privrednim subjektima Telekom Srbije i RTS-u, aktima broj: UP-02-26-2-037-140/20 i UP-02-26-2-037-141/20 od dana 08.04.2024.godine.

Izjašnjenje privrednog subjekta Telekom Srbija a.d. na pitanja upućena od strane voditelja postupka tokom usmene rasprave, kao i na navode Podnosioca zahtjeva iznesene tokom usmene rasprave, te izjašnjenje Podnosioca zahtjeva zaprimljeno nakon održane usmene rasprave, zaprimljeno je dana 24.04.2024.

9. Relevantno tržište

Relevantno tržište u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u proizvodnom smislu obuhvaća sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihove bitne osobine, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Nadalje prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvaća cjelokupnu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Prilikom definisanja relevantnog tržišta u predmetnom postupku Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir sve specifičnosti posmatranog tržišta, te složenost tržišta u smislu njegove vertikalne povezanosti u lancu distribucije medijskog sadržaja posmatranom „s vrha prema dole“, a koji se sastoji od tri segmenta distribucije, odnosno od tri segmenta relevantnog tržišta:

- (i) Distribucija sadržaja, odnosno ustupanje ili prodaja prava na određeni sadržaj
- (ii) Distribucija sadržaja putem različitih TV programskih kanala
- (iii) Prijenos TV programa do krajnjih korisnika

U prvom segmentu tržišta djeluju privredni subjekti koji se bave proizvodnjom određenog sadržaja, koji u biti predstavlja određeni proizvod ili uslugu koji ima svoju tržišnu vrijednost određenu djelovanjem ponude i potražnje za tim sadržajem na medijskom tržištu. Sva prava na televizijski prijenos određenih sadržaja pripadaju izvornim nositeljima tih prava, odnosno proizvođačima određenog sadržaja, koji dalje ta prava ustupaju distributerima putem raznih ugovora o prodaji prava na prijenos.

Distributeri medijskog sadržaja, koji se u lancu distribucije nalaze na jednom segmentu tržišta ispod, nakon kupovine tih sadržaja, te sadržaje „pakuju“ u razne pakete sadržaja koji u stvari predstavljaju određene televizijske kanale. Televizijski programski kanali dalje se distribuiraju krajnjim korisnicima putem operatora koji obavljaju djelatnost prijenosa audiovizuelnog, odnosno medijskog programa.

TV operatori u trećoj fazi vertikalne distribucije, odnosno u trećem segmentu tržišta emituju, odnosno isporučuju medijski sadržaj putem različitih TV kanala ili paketa kanala do krajnjih korisnika, koji za tu uslugu plaćaju određenu naknadu.

Na zahtjev Konkurencijskog vijeća, RAK je u svom aktu, broj: UP-02-26-3-037-41/20 od dana 21.07.2021. godine, pojasnio da pružanje OTT usluga trenutno nije regulisano pravilima RAK-a, te za

ovu vrstu djelatnosti nije potrebna dozvola ili saglasnost Agencije (RAK-a), da je tehnička karakteristika OTT usluga takva da zaobilaze distributivni kanal tradicionalnih operatora, te se u tom smislu ove usluge značajno razlikuju i ne mogu se smatrati zamjenjivim sa tradicionalnim uslugama elektronskih komunikacija, poput npr. IPTV ili DTH, posebno iz ugla korisnika, kao i da se većina ovih usluga ne nalazi u režimu licenci/dozvola, a lica koja ih pružaju – OTT provajderi, da ne plaćaju naknadu za djelatnost koju obavljaju, ne posjeduju mrežu i ne ulažu sredstva u izgradnju i održavanje elektronskih komunikacijskih mreža (EK mreže), ali da značajno utiču na tržište elektronskih komunikacija.

Tijelo evropskih regulatora za elektronske komunikacije (*Body of European Regulators for Electronics Communications- BEREC*) u svom izvještaju o OTT uslugama BoR (16) 35 iz januara 2016. godine daje sljedeću definiciju OTT usluga: OTT usluge obuhvataju sadržaj, uslugu ili aplikaciju koja se pruža krajnjim korisnicima preko javnog interneta. OTT se ne odnosi na određenu vrstu usluge, već na način obezbjeđivanja usluge. Pružanje usluge sa stanovišta kontrole sadržaja i kontrole distribucije usluge zavisi od operatora koji obezbjeđuje internet pristup. U ove usluge spadaju: OTT komunikacijske usluge (uključuju govorne/video pozive i chat aplikacije kao što su Viber, Skype, WhatsApp, WeChat, Facebook Messenger), OTT medijske usluge (YouTube, Netflix, Amazon Prime i sl.) i druge OTT usluge kao što su e-trgovina, usluge posredovanja/reklamiranja (Uber i Airbnb) i druge.

Konkurencijsko vijeće ocjenjuje kako pitanja tehnologije, odnosno načina distribucije predmetnih usluga krajnjim korisnicima putem KDS, MMDS, DTH i IPTV tehnologije, nisu relevantna sa aspekta krajnjeg potrošača, te nema potrebe za diferenciranjem relevantnog tržišta po ovom osnovu. Međutim, distribucija televizijskog signala do krajnjih korisnika putem OTT sistema, koji omogućuje krajnjim korisnicima gledanje televizijskih kanala putem mobilnog uređaja (pametnog telefona), tableta, laptopa ili android TV uređaja, se ne može smatrati međusobno zamjenjivim proizvodima/uslugama, odnosno ne može se uvrstiti u gore definisano relevantno tržište predmetnog postupka.

Relevantno tržište proizvoda i/ili usluga obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači, odnosno korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu naročito njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Prema tome, distribucija televizijskog sadržaja putem OTT usluge predstavlja posebno tržište proizvoda i/ili usluga, posebno iz razloga nužnosti posjedovanja dodatnih uređaja (mobilnog uređaja (pametnog telefona), tableta, laptopa ili android TV uređaja) koji ne spadaju u standardne uređaje koji se koriste za gledanje televizijskih kanala na pretplatu kod krajnjih korisnika i čija se jednostavnost korištenja ne može porediti sa jednostavnošću standardnih uređaja za gledanje TV kanala, odnosno standardnih TV prijemnika. Također, jedan od preduslova za korištenje OTT usluge, pored posjedovanja gore navedenih uređaja jeste i permanentni pristup internet mreži.

Prema svemu navedenom, Konkurencijsko vijeće ističe da, s obzirom na uobičajenu namjenu, način upotrebe, kao i cijenu koja se plaća za OTT usluge, distribucija signala putem OTT usluge predstavlja zasebno relevantno tržište.

Nadalje, analizom Ugovora o distribuciji programa broj: 04410 od dana 26.09.2018.godine, zaključenog između Javne medijske ustanove RTS i privrednog subjekta Telekom Srbija, utvrđeno je da se privrednom subjektu Telekom Srbija, kao partneru distributeru prenose prava da zaključuje komercijalne ugovore o distribuciji RTS kanala na različitim platformama inostranih operatera (u članu 1. Ugovora se definira da se pravo distribucije odnosi na KDS, IPTV, DTH, OTT i druge platforme), odnosno utvrđeno je da se ugovor odnosu na ustupanje ili prodaju prava na određeni sadržaj. S tim u vezi su, u odnosu na prirodu postavljenog zahtjeva Podnosioca zahtjeva u predmetnom postupku utvrđena sljedeća relevantna tržišta proizvoda i/ili usluga:

- (I) Distribucija medijskih sadržaja RTS kanala putem KDS, IPTV i DTH platforme
- (II) Distribucija sadržaja putem medijskih sadržaja RTS kanala putem OTT platforme

U konkretnom slučaju, Konkurencijsko vijeće je kao relevantno geografsko tržište odredilo teritoriju Bosne i Hercegovine. Naime, privredni subjekt Telemach kao Podnosilac zahtjeva djeluje ili ima mogućnost da djeluje na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, prilikom čega je uzeto u obzir i to da je nakon pregovora u vezi zaključivanja ugovora o distribuciji medijskog sadržaja RTS kanala putem DTH tehnologije zaključen ugovor o distribuciji navedenih kanala između privrednih subjekata Telekom Srbije i Telemach, a koji se odnosi na teritorij Bosne i Hercegovine. Tokom pregovora koje Podnosilac zahtjeva vodi sa privrednim subjektom Telekom Srbija u odnosu na OTT platformu, isti konstatuje da bi RTS kanali bili dostupni svim korisnicima OTT usluge u Bosni i Hercegovini, te da bi RTS bio dostupan korisnicima OTT usluge Telemach BH kada borave u inostranstvu. Uzevši u obzir teritorijalnu primjenu Zakona o konkurenciji, kao relevantno geografsko tržište utvrđen teritorij Bosne i Hercegovine.

Na osnovu navedenog, kao relevantno tržište predmetnog postupka proizvoda i/ili usluga utvrđeno je tržište distribucije medijskih sadržaja RTS kanala putem KDS, IPTV i DTH platforme u Bosni i Hercegovini, te tržište distribucije medijskih sadržaja RTS kanala putem OTT platforme u Bosni i Hercegovini.

10. Utvrđeno činjenično stanje

Konkurencijsko vijeće je u toku postupka, na neosporan način utvrdilo sljedeće činjenice:

- da je Podnosilac zahtjeva telekomunikaciona kompanija koja na teritoriji Bosne i Hercegovine djeluje kao operator digitalne i analogne kablovske televizije, pružalac usluge širokopojsnog interneta i kao operator fiksne telefonije;
- da Podnosilac zahtjeva usluge pruža putem raznih tehnologija - putem kablovske infrastrukture (KDS), MMDS (Multichannel Multipoint Distribution Service), satelitski prenos DTH (Direct-to-Home) ili OTT (over the top) platforme;
- da od svih gore navedenih tehnologija, Podnosilac zahtjeva usluge na području entiteta Republika Srpska pruža isključivo putem DTH, te OTT tehnologije, a u nedostatku vlastite kablovske infrastrukture;
- OTT se odnosi na isporuku medijskih sadržaja, kao što su video, audio i interaktivne usluge, izravno potrošačima putem interneta. OTT platforma zaobilazi tradicionalne načine distribucije sadržaja, poput kabeleske ili satelitske televizije, nudeći korisnicima slobodu pristupa sadržaju na različitim uređajima, uključujući pametne televizore, pametne telefone, tablete i računala.
- da je privredno društvo Telekom Srbija registrovano kao društvo čija je pretežna djelatnost kablovske telekomunikacije u Republici Srbiji i da se kao takvo bavi pružanjem telekomunikacionih usluga, od kojih su najznačajnije usluge domaćeg i međunarodnog telefonskog saobraćaja, usluge fiksnog telefonskog saobraćaja, tranzitiranje saobraćaja, prenos podataka, zakup linija, usluge na cijelom mrežnom području, dodatne usluge u oblasti mobilne telefonije, internet i multimedijalne usluge;
- da je u Bosni i Hercegovini, privredni subjekt Telekom Srbija prisutan preko svojih zavisnih društava Telekomunikacije Republike Srpske, a.d. Banja Luka (skraćena oznaka firme Telekom Srpske a.d. Banja Luka i Mtel a.d. Banja Luka), Ulica Vuka Karadžića broj 2, 78000 Banja Luka, Logosoft d.o.o. Sarajevo, Igmanska 9, 71000 Sarajevo, Blicnet d.o.o. Banja Luka, Majke Jugovića 25, 78000 Banja Luka, Telrad Net d.o.o. Bijeljina, Hase br.1, Hase, 76300 Bijeljina, Elta kabel d.o.o. Doboj, Dobojske brigade bb, 74000 Doboj i FINANC d.o.o. za trgovinu i usluge Banja Luka, Ulica Dunavska broj 1c, 78000 Banja Luka;

- da zavisna društva Telekom Srbija u BiH pružaju telekomunikacione usluge, uključujući fiksnu telefoniju, distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i usluga interneta, a Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka i uslugu mobilne telefonije;
- da je RTS nacionalna medijska kuća u Republici Srbiji, odnosno medijski javni servis Republike Srbije, te da proizvodi i emituje različite programske sadržaje i kanale, posjeduje razgranatu mrežu dopisništava, teletext i internet izdanje, muzičku produkciju, produkciju nosača zvuka (PGP), izdavačku djelatnost, istraživačku službu i dokumentacioni centar;
- da je u maju 2018. godine, RTS objavio javni poziv za podnošenje ponuda za uspostavljanje poslovne saradnje na distribuciji programa RTS, odnosno reemitovanje programa RTS na teritoriji Srbije i u inostranstvu sopstvenim distributivnim platformama i ustupanje prava na zaključivanje komercijalnih ugovora sa drugim operatorima medijskih sadržaja;
- da je dana 26.09.2018. godine pod brojem 04110, zaključen Ugovor o distribuciji programa između RTS-a i Telekoma Srbije;
- Nakon isteka naprijed navedenog Ugovora, koji je bio zaključen na period od tri godine uz automatsko produženje od jedne godine, prema članu 9. stav 1. istog, zaključen je novi ugovor o distribuciji programa, zaveden kod Telekoma Srbije pod brojem: 378970/1-2022 od 19.09.2022. godine, odnosno kod RTS-a pod brojem: 04505;
- da je nacrt Ugovora o distribuciji iz 2018. godine između RTS i Telekom Srbija izuzet od zabrane rješenjem Komisije za zaštitu konkurencije Srbije, broj: 4/0-03-683/2018-7 od 22.10.2018. godine sa rokom važenja 3 godine;
- (..);
- (..);
- (..);
- da je Telemach dana 19.03.2019. godine povukao svoj zahtjev za pokretanje postupka, nakon čega je Konkurencijsko vijeće dana 07.05.2019. godine donijelo Zaključak o obustavljanju postupka broj: UP-02-26-1-46/19;
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- da cijene koje se nude u Republici Srbiji nisu uporedive sa cijenama drugih nacionalnih teritorija, s obzirom da karakter RTS kanala na teritoriji Republike Srbije ima poseban aspekt imajući u vidu da su operateri koji vrše distribuciju medijskog sadržaja putem KDS ili linearnog IPTV sistema prenosa, te postoji zakonska obaveza da se RTS kanali, kao kanali javnog medijskog servisa, reemituju besplatno, na nekomercijalnoj osnovi;

- da Telekom Srbija u Republici Srbiji ima zaključene ugovore o distribuciji RTS kanala putem KDS i IPTV tehnologije, a da nema na istoj teritoriji nema zaključene ugovore o distribuciji RTS kanala putem OTT platforme;
- da pružanje usluge distribucije putem OTT (*Over-The-Top*) tehnologije, koja podrazumijeva distribuciju televizijskog sadržaja direktno putem otvorenog interneta, trenutno nije regulisana zakonskim i podzakonskim propisima u BiH, te se kao takva može pružati bez dozvole RAK-a;
- da IPTV (*Internet Protocol Television*) distributivna mreža predstavlja telekomunikacijsku mrežu koja omogućava distribuciju televizijskog programa preko IP protokola sa kontrolom pristupa i mogućnošću pružanja interaktivnih servisa;
- da KDS predstavlja kablovski sistem za digitalni i/ili analogni prijenos televizijskih programa;
- da DTH (*Direct-To-Home*) podrazumijeva direktan prijenos televizijskog sadržaja preko satelita do satelitskog prijemnika koji se nalazi na lokaciji krajnjih korisnika;
- (..);
- (..);
- da su jedini operateri koji pružaju uslugu distribucije RTS programa uputem DTH tehnologije u Bosni i Hercegovini Telemach i Mtel, te da Telekom Srbija nema sklopljene ugovore niti sa jednim operaterom koji vrši distribuciju RTS programa putem OTT tehnologije;
- Programski sadržaji RTS se distribuiraju putem OTT platforme na području Bosne i Hercegovine preko aplikacije Arena Cloud, kao integrisanog servisa unutar cijele Telekom Srbija Grupa (u daljem tekstu: TSG), dostupne svim njenim entitetima, uključujući i Mtel a.d. Banja Luka i Društvo za telekomunikacije MTEL Podgorica, odnosno da nije došlo do zaključenja ugovora u ovom slučaju jer je Mtel povezano društvo privrednog subjekta Telekom Srbija;
- Arena Cloud predstavlja integrisani servis unutar cijele TSG, te je dostupan svim entitetima u okviru ostalih multimedijalnih usluga unutar TSG, kao što su: mts TVGO, mts hotel TV, mts bizTV, msatTV, Antena plus, Klik sport i IRIS TV. Poslovanje TSG podrazumijeva da se neki od takvih servisa, uključujući i Antena loud, direktno integrišu kod svih entiteta unutar TSG, bez potpisivanja bilo kakvog ugovora kao povezano društvo;
- Distribucija RTS kanala putem Arena Cloud platforme koja se nalazi u ponudi Mtel-a, povezanog društva Telekom Srbija na teritoriji Bosne i Hercegovine, vrši se od 01.03.2021. godine, i prema navodima privrednog subjekta Telekom Srbija, s obzirom da je Mtel entitet koji posluje unutar TSG, na nivou koje se primjenjuje jedinstven sistem zaštite od neovlaštenog preuzimanja i distribuiranja reemitovanih kanala, Mtel kao sastavni dio TSG dobija već enkriptovan i zatičen sadržaj, uz ispunjenje ostalih tehničkih uslova geolokacije. Nadalje, posjeduje watermarking, verimatrix DRM i geolokacijsku zaštitu, uz dodatnu zaštitu ograničavaju broja sesija sa jedne korisnikove IP adrese;
- Na dan 31.12.2023. godine ukupan broj Mtel-ovih korisnika na platformi Arena Cloud predstavlja (..);

- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..) propisana naknada u iznosu od (..) na mjesečnom nivou;
- (..);
- (..);
- (..);
- da RAK od korisnika dozvole za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija koji djeluju na području Bosne i Hercegovine, bez obzira u kojim općinama ili entitetu vrše distribuciju, zahtijeva da u skladu sa članom 5. stav (8) Pravila 79/2016 o dozvolama za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija dostave podatke o broju pretplatnika do 30. novembra tekuće godine, te je prema dostavljenim podacima u 2020. godini privredni subjekt Telemach dostavio broj od ukupno 303.957 pretplatnika, a njegova povezana društva KATV HS d.o.o ukupno 13.727 pretplatnika, HKB net d.o.o. ukupno 26.835 pretplatnika i M&H Company d.o.o. Sarajevo ukupno 2.789 pretplatnika, dok je privredni subjekt Telekom Srpske a.d. Banja Luka (Mtel) dostavio broj od ukupno 117.161 pretplatnika, a njegova povezana društva Blicnet d.o.o. Banja Luka ukupno 30.655 pretplatnika, Elta – Kabel d.o.o Doboj ukupno 47.748 pretplatnika, Telrad Net d.o.o Bijeljina ukupno 16.082 pretplatnika i Logosoft ukupno 4.723 pretplatnika;
- da privredni subjekt Telekom Srbije i Podnosilac zahtjeva do današnjeg dana nemaju zaključen ugovor o distribuciji RTS kanala putem OTT platforme;
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);

- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- (..);
- da je privredni subjekt Telekom Srbije dana 19.11.2020. godine pod brojem: 01-26-7-16-1/20, podnio Konkurencijskom vijeću zahtjev za izdavanje mišljenja u vezi sa pitanjem da li je privredni subjekt Telekom Srbije, u skladu sa Zakonom o konkurenciji, u obavezi da zaključi ugovor o distribuciji RTS kanala putem EON OTT platforme na teritoriji Bosne i Hercegovine sa privrednim subjektom Telemach, u vezi kojeg je Konkurencijsko vijeće, dana 22.12.2020. godine pod brojem: 01-26-7-16-4/20, donijelo Mišljenje kojim je, između ostalog, utvrđeno da Zakon o konkurenciji ne propisuje komercijalne, tehničke niti bilo kakve uslove po kojima bi se zaključivali ugovori o poslovnoj saradnji između privrednih subjekata, niti na bilo koji način utiče na tok pregovora između poslovnih partnera u cilju sklapanja poslovnih sporazuma;
- da je naprijed navedenim mišljenjem konstatovano i da shodno svojim zakonom dodijeljenim nadležnostima, Konkurencijsko vijeće ima isključivu ovlast u odlučivanju o postojanju zabranjenog konkurencijskog djelovanja na tržištu Bosne i Hercegovine i primjeni odredbi Zakona o konkurenciji u smislu ex post regulacije u postupcima zaštite tržišne konkurencije;
- da Agencija Audience Measurement d.o.o. Sarajevo ne posjeduje podatke o gledanosti kanala RTS u Bosni i Hercegovini;
- (..);
- (..);
- (..);

Ovdje napominjemo da podaci dostavljeni od strane privrednog subjekta Telemach koji se odnose na gledanost RTS kanala u Republici Srpskoj, čije je istraživanje na njihov zahtjev sproveo Ipsos, anketiranjem građana, u smislu da se ukaže na značaj RTS kanala u Republici Srpskoj nisu uzeti u obzir, s obzirom da agencija Audience measurement d.o.o. Sarajevo kao jedina ovlaštena agencija od strane Instituta za mjeriteljstvo ne radi monitoring niti mjeri gledanost RTS kanala u Bosni i Hercegovini.

11. Dominantan položaj

Nakon sagledavanja svih relevantnih činjenica i dokaza stranaka u postupku, pojedinačno i zajedno, te na osnovu izvedenih dokaza Konkurencijsko vijeće je utvrdilo slijedeće:

Član 9. stav (1) Zakona propisuje da privredni subjekt ima dominantan položaj na relevantnom tržištu roba ili usluga, ako se zbog svoje tržišne snage može ponašati u značajnoj mjeri nezavisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, također uzimajući u obzir udio tog privrednog subjekta na tržištu, učešće koje na tom tržištu imaju njegovi konkurenti, kao i pravne i druge zapreke za ulazak drugih privrednih subjekata na tržište.

Član 9. stav (2) Zakona pretpostavlja da privredni subjekt ima dominantan položaj na tržištu roba ili usluga ako na relevantnom tržištu ima udjel veći od 40,0%.

Član 2. Odluke o definisanju kategorije dominantnog položaja dalje razrađuje pojam dominantnog položaja, te određuje da privredni subjekt na relevantnom tržištu proizvoda ili usluga ima dominantan položaj, kada se zbog svoje tržišne snage može ponašati i djelovati u značajnoj mjeri nezavisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, i na taj način ograničava ili sprječava efikasnu konkurenciju.

Član 10. stav (2) tačke a), b) c), i d) Zakona propisuje da je zabranjena zloupotreba dominantnog položaja i to a) direktnim ili indirektnim nametanjem nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uslova kojima se ograničava konkurencija; b) ograničavanjme proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvoja na štetu potrošača, c) primjenjujući različite uslove za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnopravan i nepovoljan konkurencijski položaj; d) zaključujući sporazume kojima se uslovljava da druga stranka prihvati dodatne obaveze koje po svojoj naravi ili prema trgovinskom običaju nemaju veze s predmetom takvog sporazuma.

11.1. Zloupotreba dominantnog položaja - Telekom Srbija

11.2. Distribucija medijskih sadržaja RTS kanala putem DTH (*Direct-To-Home*) platforme

U odnosu na dio zahtjeva privrednog subjekta Telemach kojim traži da se utvrdi zloupotreba dominantnog položaja privrednog subjekta Telekom Srbije, generalnog zastupnika distribucije RTS televizijskih kanala počev od dana 01.10.2018. godine, (..):

Prema odredbama ponude od 23.10.2018. godine, (..).

(..).

Kao što je navedeno u tački 9. Obrazloženja, kao relevantno tržište u ovom dijelu postupka, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo tržište distribucije medijskog sadržaja RTS kanala putem DTH, KDS i IPTV platforme u Bosni i Hercegovini.

Konkurencijsko vijeće je analizom relevantnog tržišta distribucije tržište distribucije medijskog sadržaja RTS kanala putem DTH, KDS i IPTV i platforme u Bosni i Hercegovini nesporno utvrdilo kako je u periodu kada su Podnosilac zahtjeva i privredni subjekt Telekom Srbija (..).

U odnosu na navode Podnosioca zahtjeva da (..).

U odnosu na zahtjev Podnosioca zahtjeva da se utvrdi naprijed navedena povreda Zakona, Konkurencijsko vijeće ukazuje na činjenicu da je (..).

Podnosilac zahtjeva i privredni subjekt Telekom Srbije su, (..).

U skladu sa naprijed navedenim, zahtjev koji se odnosi na utvrđivanje postojanja zloupotrebe dominantnog položaja privrednog subjekta Telekom Srbije na relevantnom tržištu distribucije

medijskog sadržaja RTS kanala putem DTH, KDS i IPTV i platforme u Bosni i Hercegovini, iz člana 10. stav (2) tač. a), b), c) i d) Zakona, odbija se kao neosnovan.

Sljedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 1. dispozitiva ovog Rješenja.

11.3. Distribucija medijskih sadržaja RTS kanala putem OTT (*Over-The-Top*) platforme

U odnosu na navode Podnosioca zahtjeva da privredni subjekt Telekom Srbije čini povrede koje se odražavaju u činjenici odbijanja snabdijevanja medijskim sadržajima RTS kanala putem OTT platforme, u periodu nakon 28.05.2020. godine, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo sljedeće:

Konkurencijsko vijeće je analizom relevantnog tržišta distribucije medijskih sadržaja RTS kanala putem OTT platforme u Bosni i Hercegovini utvrdilo da (..)

(..).

U postupku je utvrđeno da je (..).

U odnosu na zahtjev privrednog subjekta Telemach da se utvrdi povreda iz člana 10. stav (2) pod a) Zakona, na način da se utvrdi kako privredni subjekt Telekom Srbija nameće nelojalne kupovne i prodajne cijene kojima se ograničava konkurencija, (..).

Nadalje, u postupku nije dokazano da se ograničava proizvodnja, tržište ili tehnički razvoj na štetu krajnjih potrošača, u smislu člana 10. stav (2) pod b) Zakona, odbijanjem da se zaključi ugovor od strane privrednog subjekta Telekom Srbija. (..).

U odnosu na navode Podnosioca zahtjeva da se u predmetnoj stvari radi o primjeni različitog tretmana i uslova za OTT platformu u odnosu na distribuciju putem ostalih tehnologija što prvenstveno predstavlja pogrešno tumačenje odredbe člana 10. stav (2) pod c) Zakona jer navedena odredba se ne odnosi na primjenu različitih uslova za proizvode ili usluge, već za učesnike na tržištu, a s druge strane, u odnosu na samu vrstu usluge na koju ukazuje Podnosilac zahtjeva, u predmetnom postupku je utvrđeno da je (..).

U predmetnom postupku je utvrđeno da Arena Cloud platforma (..).

Konkurencijsko vijeće napominje da je, dana 22.12.2020. godine pod brojem: 01-26-7-16-4/20, donijelo Mišljenje po zahtjevu privrednog subjekta Telekom Srbije, a u vezi sa pitanjem da li je Telekom Srbija u skladu sa Zakonom o konkurenciji u obavezi da zaključi ugovor o distribuciji RTS kanala putem EON OTT platforme na teritoriji Bosne i Hercegovine sa privrednim subjektom Telemach BH. Analizirajući dostavljeni zahtjev i navode privrednog subjekta Telekom Srbija, Konkurencijsko vijeće je naprijed navedenim Mišljenjem ocijenilo da se u konkretnom slučaju radi o pregovorima dva poslovna subjekta, Telekoma Srbije i Telemacha, u cilju uspostavljanja poslovne saradnje u vezi distribucije RTS kanala putem OTT platforme na području Bosne i Hercegovine, kao i da Zakon o konkurenciji ne propisuje komercijalne, tehničke niti bilo kakve uslove po kojima bi se zaključivali ugovori o poslovnoj saradnji između privrednih subjekata, niti na bilo koji način utiče na tok pregovora između poslovnih partnera u cilju sklapanja poslovnih sporazuma.

S tim u vezi, u odnosu na zahtjev da se utvrdi povreda u smislu člana 10. stav (2) pod d) Zakona, Konkurencijsko vijeće temeljem utvrđenog činjeničnog stanja u postupku nije utvrdilo je došlo do zaključenja sporazuma kojima se uslovljava da druga strana prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovačkim običajima nemaju veze sa predmetom takvog sporazuma, uz napomenu da je od strane RAK-a navedeno da pružanje OTT usluga trenutno nije regulisano, te da za ovu vrstu djelatnosti nije potrebna dozvola ili saglasnost istog, kao i da je prema RAK tehnička karakteristika OTT usluga takva da zaobilaze distributivni kanal tradicionalnih operatora. U predmetnom slučaju nije

nití došlo do zaključenja sporazuma, imajući u vidu neuspješnost pregovora između zainteresiranih strana.

U skladu sa naprijed navedenim, Zahtjev koji se odnosi na povredu Zakona iz člana 10. stav (2) tač. a), b), c) i d) se odbija kao neosnovan.

Konkurencijsko vijeće konstatuje da je privredni subjekt Telekom Srbije, tokom vođenja ovog postupka, (..).

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 2. dispozitiva ovog Rješenja.

11.4. Zloupotreba dominantnog položaja – RTS

11.5. Distribucija medijskih sadržaja RTS kanala putem OTT (*Over-The-Top*) platforme

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da RTS nije prisutan na relevantnom tržištu, tj. ne učestvuje na tržištu distribucije RTS programa putem OTT tehnologije u Bosni i Hercegovini. RTS je aktivan na tržištu proizvodnje i emitovanja kanala, te je privrednom subjektu Telekom Srbija kao partneru distributeru, temeljem Ugovora 4110 od 26.09.2018. godine, ustupio pravo na distribuciju RTS programa na komercijalnoj osnovi u Republici Srbiji i inostranstvu, uz određenu naknadu za korištenje navedenog prava.

U odnosu na navode Podnosioca zahtjeva da privredni subjekt Telekom Srbije i RTS predstavljaju konkurente na tržištu distribucije RTS kanala i njihovog isključivog plasmana u inostranstvo, s obzirom da je RTS zadržao pravo samostalne distribucije navedenog, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je prema (..).

U skladu sa naprijed navedenim, Zahtjev koji se odnosi na povredu Zakona iz člana 10. stav (2) tač. a), b), c) i d) se odbija kao neosnovan.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 3. dispozitiva ovog Rješenja.

12. Zabranjeni sporazum

Članom 4. stav (1) Zakona o konkurenciji propisano je da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja i prešutni dogovori privrednih subjekata, kao i odluke i drugi akti privrednih subjekata, koji za cilj i posljedicu imaju sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu, a koji se odnose na:

- a) Direktno ili indirektno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uslova;
- b) Ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvoja ili ulaganja;
- c) Podjelu tržišta ili izvora snabdijevanja;
- d) Primjenu različitih uslova za identične transakcije sa drugim privrednim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;
- e) Zaključivanje takvih sporazuma kojima se druga strana uslovljava da prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi sa predmetom sporazuma.

Sporazumi zabranjeni u skladu sa stavom (1) člana 4. Zakona o konkurenciji su ništavni.

Također, članom 101. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, sa kojim je usklađen član 4. Zakon o konkurenciji, zabranjuju se zajednička djelovanja preduzetnika koji štete postojećoj ili potencijalnoj tržišnoj konkurenciji, a u konačnici potrošačima.

Zabranjenim sporazumima se prvenstveno nastoji ostale tržišne učesnike/konkurente isključiti s tržišta, kako bi stvorili mogućnost povisivanja cijena, te ostvarivanja dodatne dobiti.

Dakle, zabranjeni su sporazumi između preduzetnika, privrednih subjekata koji su stvarni ili potencijalni konkurenti na tržištu, a zabranom su obuhvaćeni kako horizontalni, tako i vertikalni sporazumi.

Naprijed navedenim članom 101. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije se zabranjuje antikonkurencijsko ponašanje koje nastaje kao rezultat usklađene volje dva ili više preduzetnika, a što se je i usaglašeno u sudskoj praksi Evropske unije, obzirom da je Evropski sud u presudi donesenoj u predmetu: „Bayer AG v. Commission of the European Communities“ od dana 26.10.2000. godine, utvrdio da je koncept sporazuma u smislu člana 85. stav 1 Ugovora o Evropskoj zajednici (član 101. Ugovor o funkcionisanju Evropske unije), usmjeren na postojanje volje između najmanje dvije strane. Odnosno, neophodna je usklađena volja privrednih subjekata i namjera za štetnim postupanjem.

12.1. Zabranjeni sporazum između privrednih subjekata Telekom Srbija i RTS

Privredni subjekat Telemach podnesenim Zahtjevom nadalje smatra da ponašanje privrednog subjekta Telekom Srbije i RTS-a može okarakterisati kao restriktivan sporazum u zavisnosti od toga da li je komercijalna ponuda koja je Podnosiocu zahtjeva dostavljena od poslovnog subjekta Telekom Srbija kreirana samostalno ili predstavlja usaglašenu komercijalnu odluku ovog poslovnog subjekta i RTS.

Konkurencijsko vijeće je u predmetnom postupku ispitivalo u okviru Zakona o konkurenciji, a u skladu sa svojim nadležnostima propisanim istim zakonom, da li je došlo do povrede Zakona iz člana 4. stav (1) pod b) i d) Zakona o konkurenciji.

U postupku je utvrđeno da prema (..).

U vezi formiranja same Ponude (..).

(..).

Također, utvrđeno je da (..).

Imajući u vidu navedeno, (..).

U odnosu na navode Podnosioca zahtjeva (..).

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 4. dispozitiva.

13. Troškovi postupka

Članom 105. stav 1. Zakona o upravnom postupku je propisano da u pravilu svaka stranka snosi svoje troškove postupka (koji uključuju i troškove za pravno zastupanje), a članom 105. stav 2. istog Zakona je propisano da kada u postupku učestvuju dvije ili više stranaka sa suprotnim interesima, stranka koja je izazvala postupak, a na čiju je štetu postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su nastali u postupku. Ako je u takvom slučaju koja od stranaka djelimično uspjela sa svojim zahtjevom, ona je dužna nadoknaditi protivnoj stranci troškove srazmjerno dijelu svog zahtjeva s kojim nije uspjela.

Prema odredbi člana 105. stav (3) Zakona o upravnom postupku troškovi za pravno zastupanje nadoknađuju se samo u slučajevima kad je takvo zastupanje bilo nužno i opravdano.

Članom 108. stav 1) istog Zakona je propisano da u rješenju kojim se postupak završava, organ koji donosi rješenje određuje ko snosi troškove postupka, njihov iznos i kome se i u kojem roku imaju isplatiti.

Konkurencijsko vijeće je prilikom izračuna ukupnih troškova postupka, uzelo u obzir odredbe Zakona o upravnom postupku, Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, br. 22/04 i 24/04) (u daljem tekstu: Tarifa za FBiH) i Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 68/05) (u daljem tekstu: Tarifa za RS).

Punomoćnik Podnosioca zahtjeva je dostavio troškovnik podneskom broj: UP-02-26-3-037-155/20 od 07.08.2024. godine, sa ukupnim iznosom troškova od 1.684,80 KM sa PDV-om, i to za podnesak od 03.01.2024. godine - 240,00 KM, zastupanje na usmenoj raspravi dana 05.03.2024. godine - 240,00 KM, zastupanje na usmenoj raspravi dana 19.03.2024. godine – 240,00 KM, podnesak od 01.04.2024. godine – 240,00 KM, podnesak od 06.05.2024. godine – 240,00 KM i podnesak od 11.07.2024. godine – 240,00 KM, uvećano za iznos iz troškovnika zaprimljenog podneskom broj: UP-02-26-3-037-85/20 od 11.10.2021. godine u iznosu od 5.324 KM, odnosno u ukupnom iznosu od 7.208,80 KM.

Punomoćnik privrednog subjekta Telekom Srbija je dostavio troškovnik podneskom broj: UP-02-26-3-037-161/20 zaprimljen dana 31.10.2024. godine, sa naznačenim troškovima za pristup usmenoj raspravi dana 05.03.2024. godine, u iznosu od 720,00 KM, izjašnjenje dostavljeno nakon usmene rasprave od 24.04.2024. godine, u iznosu od 720,00 KM, uz troškove koji su ranije potraživani u iznosu od 1440,00 KM sa PDV-om.

RTS nije dostavio zahtjev za naknadu troškova postupka.

Kao što je naprijed navedeno, članom 105. stav 2. Zakona o upravnom postupku propisano je da kada u postupku učestvuju dvije ili više stranaka sa suprotnim interesima, stranka koja je izazvala postupak, a na čiju je štetu postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su nastali u postupku, te su privrednom subjektu Telekom Srbija priznati nužni i opravdani troškovi zastupanja u ovom postupku.

S tim u vezi, Konkurencijsko vijeće je punomoćniku privrednog subjekta Telekom Srbija priznalo tražene troškove zastupanja koji su bili nužni i opravdani u ovom postupku, prilikom čega je Podnosilac zahtjeva u obavezi da istom nadoknadi troškove u ukupnom iznosu od 480,00 KM. Konkurencijsko vijeće je priznalo troškove koji se odnose na pristup usmenoj raspravi u iznosu od 240,00 KM, te za izjašnjenje dostavljeno nakon usmene rasprave u iznosu od 240,00 KM, prilikom čega troškovi koji su ranije potraživani nisu priznati privrednom subjektu Telekom Srbija jer su isti utvrđeni rješenjem broj: UP-02-26-3-86/20 od 11.10.2021. godine.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 5. dispozitiva.

14. Administrativna taksa

U skladu sa članom 2. tarifni broj 107. stav (1) tačka f) i g) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem („Službeni glasnik BiH“, br. 30/06, 18/11 i 75/18) Podnosilac zahtjeva je na ovo Rješenje obavezan platiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 3.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

Administrativna taksa u iznosu od 3.000,00 KM je u ovom postupku uplaćena dana 15.10.2021. godine na Rješenje Konkurencijskog vijeća broj: UP-02-26-3-037- 86/20 od 11.10.2021. godine.

15. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Predsjednik

Ivo Jerkić

Dostaviti:

1. Podnosilac zahtjeva, putem punomoćnika
2. Telekom Srbija a.d. Beograd, putem punomoćnika
3. Javna medijska ustanova Radio televizija Srbije, putem punomoćnika za prijem pismena
4. U spis predmeta